

CURTEA SUPREMĂ DE JUSTIȚIE
DECIZIE

12 noiembrie 2019

mun. Chișinău

Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție în componență :

Președinte – Timofti Vladimir,

Judecători – Toma Nadejda, Țurcan Anatolie, Cobzac Elena, Boico Victor

a judecat în ședință, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Ciutac Ion, prin care solicită casarea sentinței Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 07 martie 2018 și a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe

Ciutac Ion Xxxx, născut la xxxxx, originar din mun. xxxx, domiciliat în s. xxxx, r-nul xxxx.

Termenul examinării cauzei:

1. 24.10.2017 – 07.03.2018 (prima instanță);
2. 21.03.2018 – 02.05.2018 (instanța de apel);
3. 18.06.2018 – 07.08.2018 (instanța de recurs ordinar);
4. 18.02.2019 – 11.07.2019 (instanța de recurs în anulare);
5. 15.08.2019 – 12.11.2019 (instanța de recurs ordinar).

Asupra recursurilor ordinare în cauză, în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție,

A C O N S T A T A T :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău, sediul Râșcani din 07 martie 2018, Ciutac Ion a fost condamnat în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită o pedeapsă sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu executarea pedepsei în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art. 90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoare aplicate lui Ciutac Ion, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de către succesorul victimei Ciutac Tatiana către inculpatul Ciutac Ion, privind încasarea prejudiciului cauzat prin infracțiune.

S-a dispus încasarea de la Ciutac Ion în beneficiul lui Ciutac Tatiana, a prejudiciului moral cauzat prin infracțiune, în mărime de 150 000 lei.

S-a dispus încasarea de la Ciutac Ion în beneficiul lui Ciutac Tatiana, suma despăgubirilor pentru prejudiciul cauzat prin decesul întreținătorului, pentru întreținerea copiilor minori, în mărime de câte 800 lei, lunar, pentru fiecare copil

minor: Ciutac Dumitrița, Ciutac Otilia, și Ciutac Anatolie, începând cu data de 07.03.2018, până la împlinirea vârstei de 18 ani.

În rest acțiunea civilă înaintată de către succesorul victimei, Ciutac Tatiana a fost respinsă ca fiind neîntemeiată.

S-a respins cererea acuzatorului de stat, cu privire la încasarea din contul lui Ciutac Ion, a cheltuielilor legate de efectuarea expertizelor în cauza penală, în mărime de 3 486 lei, ca fiind neîntemeiată.

2. Pentru a pronunța sentința, prima instanță a constatat că, Ciutac Ion, la 22 decembrie 2015, aproximativ la ora 10:30, fiind treaz, cu permis de conducere valabil, conducând automobilul de model „VAZ 2108”, cu n/î xxxxx, în salonul căruia în calitate de pasager pe bancheta din față se afla Ciutac Anatolie, în mun. Chișinău se deplasa pe traseul M2 (Chișinău - Soroca) din direcția s. Măgdăcești, r-nul Criuleni, în direcția mun. Chișinău. În timpul deplasării, ajungând în regiunea km 12, a traseului menționat, nu a manifestat prudență sporită la trafic și anume, nu a ținut permanent seama de totalitatea factorilor ce caracterizează condițiile rutiere, ignorând astfel cerințele pct. 45 al Regulamentului Circulației Rutiere (RCR) care prevede că conducătorul trebuie să conducă vehiculul în conformitate cu limita de viteză stabilită, ținând permanent seama de următorii factori: a) starea psihofiziologică ce influențează atenția și reacția; b) dexteritatea în conducere care i-ar permite să prevadă situațiile periculoase; c) starea tehnică a vehiculului și particularitățile încărcăturii; de condițiile rutiere, s-a angajat în efectuarea manevrei de preselecție a benzilor, de pe banda a II-a, a trecut pe prima bandă, poziționându-se în fața auto-tractorului de model „MAN”, cu n/î xxxxx cu semiremorca de model „Langendorf”, cu n/î C 685 RB, condus de către șoferul Cîrcîș Alexandru și încărcat cu piatră neprelucrată, după care, fără careva motiv a întreprins frânare bruscă, prin ce a ignorat pct. 50 lit. d) al RCR care indică că, conducătorului de vehicul îi este interzis să frâneze brusc, dacă această acțiune nu este impusă de siguranța circulației, la fel a încălcat și cerințele pct. 51 al RCR care indică că, imediat după executarea depășirii, nu se reduce brusc viteza și nu se oprește decât în cazuri excepționale și, ca urmare, creând obstacol pentru deplasarea în siguranță a autotractorului de model „MAN”, cu n/î xxxxx, a generat comiterea tamponării din spate, a automobilului pe care-l conducea, de model „VAZ 2108”, cu n/î xxxxx. În rezultatul accidentului rutier, pasagerului din automobilul de model „VAZ 2108”, Ciutac Anatolie, potrivit raportului de expertiză medico-legală cu nr. 1D/2732 din 24.02.2016, i-au fost cauzate vătămări corporale grave sub formă de traumă cranio-cerebrală deschisă manifestată prin excoriații pe cap, fractura bazei craniului, hemoragii subdurale, obturarea căilor respiratorii superioare cu sânge, care a fost produsă prin hipertensiunea coloanei vertebrale, vătămări care au provocat decesul persoanei.

Astfel, prima instanță a încadrat acțiunile inculpatului Ciutac Ion conform prevederilor art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și de exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

3. Sentința primei instanțe a fost atacată cu apel de către:

3.1 Procurorul în Procuratura mun. Chișinău, Scutaru Adrian, care solicitat casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care să fie dispusă recunoașterea lui Ciutac Ion vinovat de comiterea infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, cu stabilirea pedepsei sub formă de închisoare pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip deschis, cu privarea dreptului de a conduce mijloace de transport pe un termen de 4 ani și cu luarea acestuia sub strajă direct din sala de judecată, a obliga inculpatul să achite cheltuielile judiciare în sumă totală de 3486 lei, a admite acțiunea civilă înaintată de către partea vătămată în limita în care instanța va considera că aceasta este întemeiată, invocând că, inculpatul în cadrul urmăririi penale nu a recunoscut vina în săvârșirea infracțiunii imputate și nu a dorit să depună careva declarații, evitând astfel să conlucreze cu organul de urmărire penală, nu s-a interesat de soarta succesului părții vătămate și anume soția părții vătămate, care la acel moment era însărcinată cu tripleți, precum nici nu a contribuit la recuperarea prejudiciului cauzat acesteia, chiar dacă partea vătămată e fratele său, iar succesul părții vătămate îi este soția fratelui său, pedeapsa aplicată nu va atinge scopul pedepsei, astfel nefiind restabilită echitatea socială, fapt ce nu va genera corectarea condamnatului, potrivit art. 227, 229 Cod de procedură penală, instanța urma să încaseze cheltuielile judiciare de la inculpat.

3.2 Avocatul Kovali Vladimir în numele succesului părții vătămate, Ciutac Tatiana, solicitând casarea sentinței, pronunțarea unei hotărâri prin care Ciutac Ion să fie obligat să achite prejudiciul moral pentru prejudiciul cauzat prin decesul întreținătorului în mărime de 400 000 lei și pentru întreținerea copiilor minori, despăgubiri în mărime de 1 500 lei, lunar, pentru fiecare copil minor, până la împlinirea vârstei de 18 ani, invocând că, acordarea de daune morale pentru membrii familiei persoanei decedate ca urmare a unui fapt ilicit reprezintă o modalitate prin care să se asigure despăgubirea acestora pentru suferințele provocate de dispariția unei persoane apropiate, dat fiind că se analizează daunele morale, necesare pentru repararea unui prejudiciu greu de evaluat pecuniar, nu există criterii obiective care să permită o individualizare exactă a acestora, instanța fiind datoare să se raporteze la date concrete pentru a aprecia asupra caracterului justificat a pretențiilor formulate (natura relațiilor dintre parte și defunct, situația lor familială, dificultățile generate de dispariția unui membru al familiei, impactul pe care aceasta îl are asupra familiei sale etc.).

Partea civilă este soția defunctului, cei doi fiind căsătoriți de mult timp și având 3 copii, context în care se impune prezumția că, relațiile dintre soți erau apropiate, caracterizate prin încredere și sprijin reciproc, iar decesul victimei a afectat grav și iremediabil familia sa și implicit pe partea civilă care a solicitat daune morale, punând-o pe aceasta în situația ca prin activitatea sa să suplinească contribuția pe care soțul o avea în familie atât în plan material, dar mai ales în plan afectiv. Succesul victimei înaintând acțiunea civilă a reieșit din circumstanțele ca daunele morale să nu fie excesive, nerezonabile, fără simțul măsurii, să nu devină astfel spoliatoare și nelegitime. Or prejudiciul moral trebuie să fie dovedit, dar

instanța are obligația să-l aprecieze în raport de gravitatea și importanța sa, și fără a se ajunge la realizarea unui dezechilibru de interese. Biroul Național de Statistică a publicat pentru anul 2017 minimul de existență pentru un copil în vârstă de 1-6 ani de circa 1600-1700 lei, în cazul dat tripleții sunt născuți la 16.03.2016, or în prezent n-au atins vârsta necesară pentru grădiniță și apelanta nu poate fi încadrată în câmpul muncii, fiind și ea la întreținerea părinților săi. Instanța de judecată urma să cerceteze aceste circumstanțe importante, precum și faptul că copiii minori au necesitatea de a fi întreținuți din momentul nașterii. Or, la nașterea lor ei au rămas fără întreținător, datorită culpei inculpatului.

3.3 Avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Ciutac Ion, prin care a solicitat achitarea inculpatului, din motiv că fapta nu a fost săvârșită de acesta, invocând că, în cadrul urmăririi penale și examinate în instanță au fost dispuse mai multe expertize judiciare legate de producerea accidentului dat, dar din concluziile acestor expertize nici pe departe nu rezultă că anume inculpatul Ciutac Ion este vinovat de accidentul rutier în urma căruia a decedat fratele său Ciutac Anatolie, prima instanță a selectat din aceste rapoarte doar punctele convenabile acuzării, iar probele ce combat vinovăția inculpatului le-a ignorat, legătura causală directă a accidentului rutier rezultat cu decesul unei persoane este anume ignorarea absolută a regulilor de circulație a conducătorului automobilului „MAN” și nicidecum acțiunile sau inacțiunile lui Ciutac Ion, pentru excluderea partinității apărării, în cadrul cercetării judecătorești apărarea a solicitat de a fi audiat un specialist în domeniul auto-tehnicii, necointerestat, independent și neutru, care putea să-și expună poziția sa referitor acțiunile/inacțiunile ambilor conducători auto, raportul causal a accidentului, însă prima instanță a respins categoric această cerere, declarațiile martorilor Cîrcîș Alexandru, Dumbravan Iurie, Guțan Simion nu pot fi supuse nici unei critici, prima instanță nu numai că nu a atras atenția asupra contradicțiilor esențiale din declarațiile martorilor dați, dar nici nu a motivat din ce cauză, deși sunt contradictorii au stat la adoptarea unei sentințe de condamnare, prima instanță și-a asumat funcția de apărător a conducătorului MAN, precum că el a întreprins acțiuni de frînare, însă din cauza distanței minime și a încărcăturii, nu a reușit să o oprească nefiind posibilă în cazul dat, evitarea tamponării din spate a automobilului VAZ, prima instanță s-a eschivat de a da o apreciere concluziilor expertizelor că reieșind din circumstanțele accidentului, conducătorul automobilului de model „MAN” a dispus de posibilitatea tehnică să evite accidentul rutier dat, acționând în conformitate cu cerințele art. 45-49 al RCR al RM”(pct.20 a raportului de expertiză nr.467 din 18.05.2016), răspuns la această concluzie a expertului în sentința de condamnare nu există.

În sentința de condamnare, prima instanță a indicat că declarațiile inculpatului sunt combătute prin rapoartele de expertiză, dar necătând la faptul că aceleași rapoarte totalmente combat declarațiile martorilor învinuirii Cîrcîș Alexandru, Dumbrăvanu Iurie și Guțan Simion (ce au stat la baza sentinței de condamnare) instanța le-a ignorat și nu le-a dat careva apreciere */Standarde duble de apreciere a probelor/*.

Concluziile experților la examinarea cauzelor nu au o calitate primordială față de alte probe, dar totuși este ilegal ca la baza sentinței de condamnare să fie puse doar declarațiile absolut contradictorii ale martorilor învinuirii, în raport cu situația de fapt și concluziile experților.

În ședința de judecată inculpatul Ciutac Ion a declarat că într-adevăr la 22.15.2015, aproximativ la ora 10:30 se deplasa la volanul automobilului „VAZ 2108”, iar alături în calitate de pasager se afla fratele său Ciutac Anatolie. Într-un moment a observat că temperatura apei la motor s-a ridicat și el a considerat necesar și posibil să se oprească pe partea dreaptă a carosabilului. Se deplasa pe banda I-a, dreaptă, a carosabilului și nu crea la acel moment careva obstacole, deoarece autocamionul cu pietriș pe care anterior l-a depășit, se afla deja în spatele său la o distanță de 80-90 m. Frânarea a început-o lent și nicidecum nu brusc, deoarece nu era necesitate de frânare bruscă, cu atât mai mult în asemenea împrejurări să-și pună viața lui și a fratelui în pericol.

Urma de frână a automobilului VAZ putea să apară de la blocarea roților în rezultatul tamponării din spate de automobilul MAN, sau involuntar putea să se producă apăsarea frânei de el tot în urma loviturii puternice la care a fost supus automobilul său.

Decesul lui Ciutac Anatolie, în urma accidentului rutier din 22.15.2015, nicidecum nu a survenit în urma acțiunilor/inacțiunilor fie ele intenționate sau neintenționate ale inculpatului Ciutac Ion. Contradicțiile enumerate în cauza dată nu au fost înlăturate de procuror și instanță (*aceasta nu este obligațiunea avocatului, după cum eronat indica în sentință instanța de judecată*).

4. Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2018, a fost respins ca nefondat apelul declarat de către avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Ciutac Ion.

A fost admis apelul declarat de către procuror și apelul declarat de către avocatul Kovali Vladimir în numele succesorului părții vătămate Ciutac Tatiana, casată sentința în partea laturii civile, și pronunță în această parte o nouă hotărâre potrivit modului stabilit pentru prima instanță, prin care:

S-a admis acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate Ciutac Tatiana către Ciutac Ion.

S-a încasat din contul lui Ciutac Ion în beneficiul succesorului părții vătămate Ciutac Tatiana suma de 300 000 lei cu titlul de prejudiciu moral.

S-a încasat din contul lui Ciutac Ion în beneficiul lui Ciutac Tatiana indemnizație lunară pentru pierderea întreținătorului în mărime a câte 1 500 lei pentru întreținerea copiilor minori Ciutac Dumitrița, Ciutac Otilia și Ciutac Anatolie, începând cu data de 16 martie 2016, până la atingerea vârstei de 18 ani, pentru fiecare copil.

S-a încasat din contul inculpatului Ciutac Ion la bugetul de stat suma de 3 486 lei cu titlul de cheltuieli judiciare, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor.

În rest dispozițiile sentinței contestate s-au menținut fără modificări.

4.1 Pentru a decide astfel, instanța de apel a constatat că, prima instanță corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept și just a ajuns la concluzia că, Ciutac

Ion a săvârșit infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal - *încălcarea regulilor de securitate a circulației rutiere și le exploatare a unităților de transport de către persoana care conduce mijlocul de transport, încălcare ce a cauzat din imprudență decesul unei persoane.*

Instanța de apel a indicat că, vina inculpatului Ciutac Ion în comiterea infracțiunii constatate în prima instanță, este dovedită în afara dubiilor rezonabile prin următoarele probe cercetate în cadrul ședinței și anume: *declarațiile succesului părții vătămate Ciutac Tatiana; declarațiile martorilor Cîrciș Alexandru, Guțan Simion, Dumbravan Iurie; precum și: procesul-verbal de consemnare a celor constatate din 22.12.2015 (f.d. 32, vol. I); procesul-verbal de cercetare a locului accidentului rutier din 22.12.2015 (f.d. 33-34, vol. I); procesul-verbal de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport din 22 decembrie 2015 (f.d. 35, vol. I); procesul-verbal de examinare și verificare a stării tehnice a unității de transport din 22 decembrie 2015 (f.d. 37-52, vol. I); procesul-verbal nr. 989 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 22.12.2015, întocmit în privința lui Ciutac Ion, prin care se confirmă că, ultimul este treaz (f.d. 68, vol. I); procesul-verbal nr. 994 al examinării medicale de constatare a faptului de consumare a alcoolului, stării de ebrietate și naturii ei din 22.12.2015, întocmit în privința lui Cîrciș Alexandru, prin care se confirmă că, ultimul este treaz (f.d. 71 vol. I); procesul-verbal de examinare a obiectului din 21.06.2016 și planșa fotografică, conform căruia a fost examinat automobilul de model "VAZ" (f.d. 99-102, vol. I); raportul de expertiză medico-legală nr. 1D/2732 din 24.02.2016, potrivit concluziilor căruia la examinarea medico-legală a cadavrului lui Ciutac Anatol, s-a depistat traumă cranio – cerebrală deschisă manifestată prin excoriații pe cap, fractura bazei craniului, hemoragii subdurale, obturarea căilor respiratorii superioare cu sânge, care a fost produsă prin hipertensiunea coloanei vertebrale, posibil în timpul și circumstanțele indicate, are legătură cauzală cu survenirea decesului și conform criteriului pericol pentru viața, se califică ca vătămare gravă, ce a provocat decesul (f.d. 112-113, vol. I); raportul de expertiză judiciară auto-tehnică nr. 467 din 18.05.2016, conform concluziilor căruia, în momentul de coliziune viteza de deplasare a automobilului de model „MAN TGA 18.410” a fost mai mare decât viteza de deplasare a automobilului „VAZ 2108” (f.d. 125- 142, voi. I); raportul de expertiză judiciară auto-tehnică nr. 221 din 26.04.2017, potrivit concluziilor căruia: deteriorările prezente în sistemele automobilului de model „VAZ 2108”, cu n/î xxxxxxx, responsabile de siguranța circulației rutiere și anume în suspensia roții din dreapta spate menționate în compartimentul „EXAMINARE” al raportului de expertiză dat, s-au format în urma accidentului rutier. La sistemul de direcție al automobilului de model „VAZ 2108”, cu n/î xxxx, nu sunt prezente defecte tehnice, care ar fi putut apărea înainte de accidentul rutier dat și să ducă la pierderea controlului asupra automobilului până în momentul accidentului. Sistemul de frânare al automobilului de model „VAZ 2108”, cu n/î xxxxx, nu prezintă defecte tehnice, care ar fi putut apărea înainte de accidentul rutier dat și să afecteze eficiența acestuia. Detaliile*

suspensiilor celorlalte roți a automobilului de model „VAZ 2108” cu n/i xxxx nu prezintă defecte tehnice care ar fi putut apărea înainte de accidentul rutier dat și să ducă la schimbarea neadecvată a direcției de deplasare a automobilului (f.d. 197-202, vol. I); raportul de expertiză judiciară auto-tehnică nr. 362 din 23.06.2017, conform concluziilor căruia „Spațiul necesar de oprire în siguranță a automobilului de model „MAN TGA 18.410”, la viteza de deplasare de 70 km/h, în condițiile rutiere respective constituie aproximativ 60,6-64,5 m. Spațiul necesar de oprire în siguranța a automobilului de model „VAZ 2108”, la viteza de deplasare 60 km/h, în condițiile rutiere respective constituie aproximativ 44,1 m. în momentul începerii frânării (cu formarea urmei de frânare) a automobilului de model „VAZ 2108”, distanța dintre automobile constituia aproximativ 10,4 metri (f.d. 213-223, vol. I).

Astfel, instanța de apel a constatat că, probatoriul examinat determină în acțiunile inculpatului Ciutac Ion elementele infracțiunii incriminate, cât și etapele de comitere a infracțiunii, ori, instanța de apel a respins argumentele avocatului și inculpatului, care au fost combătute, *ad integrum*, prin probatoriul prezentat de acuzator, și examinat în prima instanță și de instanța de apel.

Totodată, instanța de apel a stabilit cu certitudine că, de către inculpatul Ciutac Ion, au fost ignorate prevederile art. 50 lit. d) din Regulamentul menționat, care prescriu că conducătorului de vehicul îi este interzis să frâneze brusc, dacă această acțiune nu este impusă de siguranța circulației, precum și prevederile pct. 51 din Regulament, conform cărora, imediat după executarea depășirii, nu se reduce brusc viteza și nu se oprește decât în cazuri excepționale, fapt constatat și prin Raportul de expertiză judiciară nr. 467 din 18.05.2016 (f.d. 125-142, vol. I), precum și prin Raportul de expertiză judiciară nr. 362 din 23.06.2017 (f.d. 213-223, vol. I). Or, instanța de apel a reținut că, datele prezentate expertului pentru efectuarea expertizelor au fost autentice, fiind prezentate toate materialele acumulate și probele administrate în cadrul urmăririi penale. Prin urmare, instanța de apel nu a pus la îndoială veridicitatea concluziilor prezentate de către experți și a apreciat raporturile de expertiză menționate în cumul cu alte probe, și anume, declarațiile martorilor, prin care se confirmă vinovăția inculpatului de comiterea infracțiunii.

De asemenea, potrivit declarațiilor inculpatului Ciutac Ion date în cadrul instanței de apel, ultimul a menționat că a dorit să ajute familia decedatului însă aceasta nu i-a permis, astfel instanța de apel a conchis că, inculpatul nu se recunoaște vinovat în comiterea infracțiunii incriminate, dar totuși dorește să ajute familia decedatului, or, care ar fi necesitatea acordării ajutorului, atât timp cât ultimul se declară nevinovat.

Referitor la apelul procurorului și avocatului Kovali Vladimir în numele succesorului părții vătămate Ciutac Tatiana, în partea stabilirii pedepsei inculpatului, instanța de apel a stabilit că, prima instanță la stabilirea pedepsei a acordat o deplină eficiență prevederilor art. 61, 75 Cod penal, ținând cont de gravitatea infracțiunii săvârșite, de motivul acesteia, de persoana celui vinovat; de

circumstanțele cauzei care atenuază și agravează răspunderea, de influența pedepsei aplicate.

Instanța de apel a reținut că, la stabilirea pedepsei prima instanță a ținut seama de circumstanțele cauzei, de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate supra corectării și reeducării inculpatului, corect și rațional a aplicat față de ultimul pedeapsă sub formă de închisoare cu suspendarea executării pedepsei conform art. 90 Cod penal.

Instanța de apel nu a reținut argumentele acuzatorului de stat precum că, pedeapsa aplicată inculpatului este una prea blândă, astfel, menționând în acest sens că prima instanță corect a aplicat pedeapsa sub formă de închisoare pe un termen de 3 ani, cu privarea de dreptul de a conduce mijloacele de transport pe un termen de 3 ani, pedeapsă suspendată condiționat pe un termen de probațiune de 3 ani.

Cu referire la prejudiciul moral, instanța de apel a statuat că, familia părții vătămate a suferit enorm de pe urma acțiunilor comise de către Ciutac Ion, au pierdut o persoană dragă, întreținătorul familiei, soția căruia era însărcinată cu tripleți.

Instanța de apel a considerat, prejudiciul moral încasat de către prima instanță în mărime de 150 000 lei în beneficiul succesorului părții vătămate, o sumă mult prea mică pentru suferințele trăite, mai mult că, soția decedatului era însărcinată cu tripleți, astfel instanța de apel a considerat necesar a acorda cu titlu de prejudiciu moral sumă de 300 000 lei, care urmează a fi încasată din contul inculpatului în beneficiul succesorului părții vătămate - Ciutac Tatiana, ori, suma de 300 000 lei v-a avea efect compensatoriu pentru succesorul părții vătămate - Ciutac Tatiana și nu vine în contradicție cu prevederile art. 41 din Convenția Europeană pentru drepturile Omului, din care rezultă că, suma pretinsă nu trebuie să fie exorbitantă și să nu tindă la o îmbogățire fără temei.

Ce ține de solicitarea succesorului părții vătămate, Ciutac Tatiana cu privire la încasarea pensiei alimentare în mărime de 1 500 lei pentru fiecare copil, până la atingerea vârstei de 18 ani, instanța de apel a considerat-o întemeiată.

Referitor la solicitarea acuzatorului de stat cu privire la încasarea cheltuielilor de judecată în mărime de 3 486 lei, instanța de apel a considerat-o întemeiată indicând că urmărirea și judecarea unei cauze penale ocazionalizează efectuarea de cheltuieli pentru întocmirea și transmiterea actelor de procedură, pentru administrarea probelor și conservarea mijloacelor materiale de probă, cu retribuirea apărătorilor, precum și cu orice alte cheltuieli necesare normalei desfășurări a procesului penal. În cheltuielile ocazionate de administrarea probelor se includ și sumele pentru retribuția cuvenită experților și interpreților pentru serviciul care l-au adus justiției. Spre deosebire de procesul civil, unde sumele necesare acestor cheltuieli sânt avansate de către reclamant, prin plata taxei de timbru, la introducerea acțiunii, în cauzele penale, în care activitatea judiciară se desfășoară din oficiu, sumele necesare cheltuielilor de urmărire sau de judecată sunt avansate, de regulă, de stat, prin organul judiciar în fața căruia se află cauza penală.

Efectuarea cheltuielilor judiciare într-o cauză penală este provocată de săvârșirea unei infracțiuni, care impune desfășurarea urmăririi și a judecării cauzei pentru aplicarea legii penale celui ce a comis-o, ca urmare, cheltuielile judiciare sunt imputabile inculpatului condamnat pentru săvârșirea infracțiunii, temeiul juridic fiind vinovăția sa infracțională, deoarece fără săvârșirea infracțiunii astfel de cheltuieli nu s-ar fi efectuat.

Obligația inculpatului de a suporta cheltuielile judiciare este principală și integrală, întrucât săvârșirea unei infracțiuni atrage în mod inevitabil desfășurarea urmăririi penale și a judecării cauzei, pentru a i se aplica pedeapsa infractorului, obligația de a suporta cheltuielile judiciare îi revine în principal acestuia, chiar dacă partea vătămată și partea civilă au determinat, prin cererile lor, producerea unor cheltuieli, de asemenea, obligația de a suporta cheltuielile judiciare este integrală, incluzând toate cheltuielile necesare pentru pronunțarea unei hotărâri de condamnare de către prima instanță.

5. Decizia instanței de apel a fost atacată cu recursuri ordinare de către:

5.1 Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie, indicând temeiurile de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, solicitând casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri de menținere a pedepsei închisorii, cu excluderea prevederilor art. 90 Cod penal, invocând că, instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat procedura de individualizare și stabilirea duratei și cuantumului pedepsei.

5.2 Avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Ciutac Ion, neindicând nici un temei prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, a solicitat casarea deciziei cu pronunțarea unei noi hotărâri de achitare a lui Ciutac Ion din motiv că fapta nu a fost săvârșită de ultimul, invocând aceleași motive ca și în cererea de apel, suplimentar a invocat dezacordul cu modalitatea de apreciere a probelor, că prima instanță și instanța de apel au examinat cauza unilateral, nu au fost dezbătute motivele invocate în cererea de apel a apărării, potrivit raportului de expertiză, șoferul camionului MAN a dispus de posibilitate tehnică de a evita impactul cu autoturismul VAZ, însă instanțele au trecut cu vederea de aceste rapoarte, declarațiile martorilor acuzări sunt contradictorii, însă instanțele de judecată nu au luat în considerare aceste contradicții.

6. Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 07 august 2018, recursurile declarate au fost respinse ca inadmisibile, cu menținerea hotărârii atacate.

7. În motivarea deciziei, instanța de recurs a indicat că:

7.1 Referitor la recursul ordinar declarat de procuror:

Colegiul penal lărgit a conchis că, temeiul prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, nu și-a găsit confirmare, deoarece instanța de apel a analizat obiectiv circumstanțele cauzei și și-a motivat soluția în sensul oferirii răspunsurilor la toate motivele apelului declarat de procuror, astfel că decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Astfel, referitor la motivul recurentului, precum că instanțele de fond incorect au individualizat pedeapsa și greșit au aplicat prevederile art. 90 Cod penal, inculpatului Ciutac Ion, Colegiul penal lărgit l-a considerat neîntemeiat, remarcând că, instanța de apel la stabilirea pedepsei inculpatului a ținut cont de principiile de aplicare a pedepsei prevăzute de art. 61 Cod penal, de criteriile generale de individualizare a ei, stipulate în art. 75 Cod penal, de toate circumstanțele cauzei care agravează ori atenuează răspunderea, de persoana inculpatului, de gravitatea infracțiunii săvârșite, de influența pedepsei aplicate supra corectării și reeducării inculpatului, a considerat posibilă corijarea și reeducarea lui fără izolare de societate, dispunând suspendarea condiționată a executării pedepsei stabilite pe un termen de probațiune de 3 ani, în temeiul art. 90 Cod penal, considerând că aceasta este una echitabilă faptei comise.

7.2 Referitor la recursul ordinar declarat de către avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Ciutac Ion:

Colegiul penal lărgit a sesizat că, de fapt, recurentul contestă modalitatea de apreciere a probelor de către instanțele inferioare, considerând că acestea sunt insuficiente și nu dovedesc cu certitudine că faptele incriminate în actul de învinuire au fost comise de Ciutac Ion.

La acest capitol, instanța de recurs a subliniat că procedura de apreciere a probelor ține de starea de fapt a cauzei, care a fost deja statuată de către instanța de apel, de competența căreia este stabilirea stării de fapt, instanța de recurs este în drept să intervină în soluția instanței de apel, inclusiv și s-o caseze, atunci când se constată comiterea unei erori de drept, însă va ține seama de starea de fapt deja constatată prin hotărârea judecătorească devenită definitivă. Această concluzie se desprinde din prevederile art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, care prin temeiurile enumerate în pct. 1)-16) oferă dreptul de casare numai dacă se constată o eroare de drept. Aprecierea probelor ca temei de recurs nu se specifică în norma vizată, iar dezacordul unei părți în acest sens nu echivalează cu o eroare ce ar constitui temei de casare a unei hotărâri de condamnare sau de achitare.

Cât privește motivul precum că, instanța de apel a admis o eroare gravă de fapt, Colegiul penal lărgit a specificat că, pentru a constitui caz de casare eroarea de fapt trebuie să fie gravă, adică, pe de o parte, să fi influențat asupra soluției cauzei, iar pe de altă parte să fie vădită, neîndoielnică.

Eroarea gravă de fapt nu privește dreptul de apreciere a probelor, ci discrepanța între cele reținute de instanță și conținutul real al probelor, prin ignorarea unor aspecte evidente ce au avut drept consecință pronunțarea altei soluții decât cea pe care materialul probator o susține. Dar, verificând probatoriul administrat în cauză, prin prisma argumentelor invocate de recurent, Colegiul penal lărgit le-a considerat ca nefondate, în sensul că vinovăția inculpatului de săvârșirea infracțiunii incriminate se dovedește indubitabil din probele acumulate și că, la caz, nu a fost comisă nici o gravă eroare de fapt de către instanța de apel la judecarea cauzei, care ar duce la casarea hotărârii atacate și adoptarea unei alte soluții.

Totodată, instanța de recurs a remarcat, că criticile formulate de recurent, au format obiect de discuție la judecarea cauzei în instanța de apel respectând prevederile art. 414 alin.(3) și 417 alin.(1) pct.7) și 8) Cod de procedură penală, cărora instanța le-a dat o motivare clară și argumentată expusă în pct. 4.1. al prezentei decizii, soluție, care este susținută și de instanța de recurs și a cărei reluare nu se mai impune.

Astfel, Colegiul penal lărgit a susținut pe deplin concluzia instanței de apel precum că, inculpatul Ciutac Ion, a comis infracțiunea prevăzută de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal.

8. Avocatul Șalari Gheorghe în numele condamnatului Ciutac Ion, a declarat recurs în anulare solicitând casarea totală a deciziei instanței de recurs, cu pronunțarea unei noi hotărâri prin care condamnatul să fie achitat, invocând motive similare cu cele indicate în recursul ordinar (pct. 5.2 din prezenta decizie) încălcarea art. 2 și 6 CEDO, invocând suplimentar:

- în cauza dată s-a produs o gravă eroare de fapt și de drept în ceea ce privește componența instanței de recurs, or, judecătorul Gordilă Nicolae nu putea fi membru al completului de judecată la examinarea cauzei date pe motiv că, prin hotărârea Parlamentului Republicii Moldova nr. 189 (publicată în MO nr. 295 – 308 (6690-6703) din 10.08.2018 sub nr. ordine-460) din 26.07.2018, d-l Gordilă Nicolae a fost eliberat din funcția de vicepreședinte al Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție, în baza cererii de demisie. Art. 2 al hotărârii date stipulează că hotărârea intră în vigoare la data adoptării (evident că la data de 26.07.2018), prin ce s-a admis un viciu fundamental confirmat prin Hotărârea CtEDO (Gurov vs. Republica Moldova);

- nici prima instanță, nici instanța de apel și nici instanța de recurs ordinar nu s-au pronunțat asupra tuturor motivelor, temeiurilor prevăzute de art. 427 Cod de procedură penală;

- deși atât în prima instanță, instanța de apel și de recurs a menționat că declarațiile martorilor Cîrciș Alexandru, Dumbravan Iurie, Guțan Simion sunt în general diametral opuse între ele, instanțele menționate nu s-au expus asupra acestor contradicții și prin aceasta au creat o situație arbitrară și nefavorabilă inculpatului;

- instanțele sus menționate și-au asumat funcția de apărător a conducătorului MAN, precum că el a întreprins acțiuni de frânare, însă din cauza distanței minime și a încărcăturii, nu a reușit să o oprească în cazul dat, să evite tamponarea din spate a autovehiculului VAZ (afirmație ce categoric contravine materialelor dosarului);

- faptul că cauza dată în instanța de recurs a fost examinată vădit superficial, evaziv se exprimă prin lipsa reacției referitor la încasarea abuzivă de instanța de apel a cheltuielilor de judecată în sumă de 3 486 lei cu titlu de cheltuieli judiciare, suportate în legătură cu efectuarea expertizelor, or, nici o expertiză nu a fost efectuată la cererea inculpatului;

- toate argumentele apărării au fost susținute de către un membru al completului de judecată și au fost exprimate printr-o opinie separată;

9. Prin decizia Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție din 11 iulie 2019, a fost admis recursul în anulare declarat, casată total decizia Colegiului penal lărgit din 07 august 2018 și dispusă rejudecarea cauzei de către Colegiul penal lărgit al Curții Supreme de Justiție.

9.1. Pentru a decide astfel, instanța de recurs în anulare a constatat că potrivit dispozițiilor art. 1 alin. (1), (5) din Legea privind modul de publicare și intrare în vigoare a actelor oficiale nr. 173 – XIII din 06.07.94 modificat prin Legea nr. 31 din 16.03.2018, în vigoare din 20.04.2018: „Actele oficiale nominalizate la alin. (1): „..., hotărârile Parlamentului...”; intră în vigoare la data publicării în Monitorul Oficial sau la data indicată în text.

Prin Hotărârea nr. 189 din 26 iulie 2018, alin. (1) judecătorul Gordilă Nicolae a fost eliberat din funcția de judecător și din funcția de vicepreședinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție în baza cererii de demisie, în alin. (2) din hotărâre se indică că intră în vigoare la data adoptării.

Astfel, instanța de recurs în anulare a stabilit că, judecătorul Gordilă Nicolae a fost eliberat din funcția de judecător și din funcția de vicepreședinte al Colegiului penal al Curții Supreme de Justiție în baza cererii de demisie conform art. 1 alin. (1), (5) al Legii nr. 173 din 06.07.1994 din data de 26 iulie 2018.

Totodată, s-a notat că potrivit dispoziției nr. 80 din 27 iulie 2018 cu privire la modificarea dispoziției nr. 55 din 17 mai 2018, s-au constituit în cadrul Colegiului Penal, completele de judecată pentru judecarea recursurilor împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele de apel.

Potrivit dispoziției nominalizate, a fost format completul de judecată nr. 2, din care fac parte judecătorii Nicolae Gordilă (președinte), Elena Covalenco, Iurie Diaconu, Liliana Catan, Ion Guzun pentru judecarea recursurilor ordinare declarate împotriva hotărârilor pronunțate de instanțele de apel.

Potrivit art. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, aprobat prin Hotărârea Consiliului Superior al Magistraturii nr. 111/5 din 05.02.2013, „Schimbarea membrilor completului de judecată se impune în cazurile în care există unul din temeiurile de mai jos: c) eliberare din funcție.

Colegiul penal constatat că, aceste prevederi legale deși sunt obligatorii, nu au fost întocmai respectate la constituirea în cadrul Colegiului penal, a completului de judecată nr. 2 pentru judecarea cauzei penale în privința lui Ciutac Ion în ordine de recurs ordinar la data de 07 august 2018, în care a fost inclus greșit și judecătorul Gordilă Nicolae.

Prin urmare, instanța de recurs în anulare a notat că instanța de recurs ordinar urma să modifice componența completului de judecată pentru judecarea cauzei penale sus menționate în ordine de recurs ordinar pentru data de 07 august 2018, or, judecătorul Gordilă Nicolae la data de 07 august 2018 deja era eliberat din funcția de judecător, prin ce s-a admis un viciu fundamental în cadrul procedurii precedente care a afectat hotărârea atacată.

10. Judecând recursurile ordinare în baza actelor din dosar, Colegiul penal lărgit constată că acestea urmează a fi respinse ca inadmisibile din următoarele considerente.

În speță se constată că recurenții s-au conformat prevederilor art. 422 Cod de procedură penală și au declarat recursurile ordinare în termen.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, instanța de recurs, judecând recursul, îl respinge ca inadmisibil, cu menținerea hotărârii atacate.

Potrivit prevederilor art. 424 alin. (2) Cod de procedură penală, instanța de recurs examinează cauza numai în limitele temeiurilor stipulate expres de art. 427 Cod de procedură penală, care în mod obligatoriu trebuie să fie invocate de recurent. Or, art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, prevede că hotărârile instanței de apel pot fi atacate cu recurs ordinar pentru a repara erorile de drept comise de instanțele de fond și de apel la judecarea cauzei.

10.1. Cu referire la recursul ordinar declarat de către procuror:

La caz se reține, că potrivit textului recursului, procurorul invocă temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6), 10) Cod de procedură penală, sub aspectele că: *„hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția de aplicare a pedepsei cu suspendare condiționată a executării acesteia, au a fost aplicate pedepse individualizate contrar prevederilor legale”*, anume în partea dispunerii suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea stabilite inculpatului Ciutac Ion.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent în susținerea acestor temeiuri de recurs nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, ce ține de alegațiile recurenului privind individualizarea pedepsei stabilite inculpatului Ciutac Ion și anume în partea suspendării condiționate a executării acesteia, ce cad sub incidența temeiului de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 10) Cod de procedură penală, Colegiul penal conchide că sunt inadmisibile, or instanța de apel în decizia sa (f.d. 184-185, vol. II) și-a motivat corect soluția sa de menținere a pedepsei stabilite de prima instanță în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal inculpatului Ciutac Ion, cu închisoare de 3 ani și suspendarea condiționată a executării acesteia pe o perioadă de probațiune de 3 ani, ținând cont în deplină măsură de criteriile generale de individualizare a pedepsei penale, prevăzute de art. 7, 75, 76, 77, 90 Cod penal, precum și de cerințele prevăzute de art. 61 alin. (2) Cod penal, în vederea realizării scopului legii penale, de restabilire a echității sociale, corectare și reeducare a inculpatului Ciutac Ion, precum și prevenirea săvârșirii de noi infracțiuni, atât din partea inculpatului Ciutac Ion, cât și a altor persoane, prevederi legale care au fost raportate just la circumstanțele cauzei penale, fără a exista impedimente de a suspenda condiționat executarea pedepsei conform prevederilor art. 90 Cod penal.

Prin urmare, se atestă că instanța de apel just a conchis că prima instanță a pronunțat o sentință legală și întemeiată în partea pedepsei și modului de executare

a acesteia, stabilindu-i inculpatului Ciutac Ion în baza art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, o pedeapsă echitabilă cu suspendarea executării acesteia, care va atinge scopul pedepsei penale, or o pedeapsă prea aspră generează apariția unor sentimente de nedreptate, jignire, înrăire și de neîncredere în lege, fapt ce poate duce la consecințe contrare scopului urmărit.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit mai menționează că CtEDO în jurisprudența sa, s-a pronunțat în favoarea folosirii măsurilor neprivative de libertate (cauza Varga și alții v. Ungaria, hotărârea din 10 martie 2015, § 104; cauza Norbert Sikorski v. Polonia, hotărârea din 22 octombrie 2009, §158), statuând că trebuie să se ia în considerare alternativele disponibile detenției, și nu aplicarea automată a pedepsei închisorii (cauza Kyprianou v. Cipru, hotărârea din 15 decembrie 2005, §108). Or, o pedeapsă mai aspră, din numărul celor alternative prevăzute pentru săvârșirea infracțiunii, se stabilește numai în cazul în care o pedeapsă mai blândă, din numărul celor menționate, nu va asigura atingerea scopului pedepsei.

Subsidiar, Colegiul penal lărgit notează că decizia instanței de recurs ordinar din 07 august 2018 nu a fost contestată cu recurs în anulare de către procuror, dar numai de către partea apărării.

10.2. Cu referire la recursul ordinar declarat de avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Ciutac Ion:

La caz se reține, că potrivit textului recursului, acesta nu indică direct nici un temei de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, însă critică decizia instanței de apel sub aspectele că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel și că în acțiunile inculpatului nu au fost întrunite elementele infracțiunii incriminate, cazuri ce cad sub incidența temeiurilor de recurs prevăzute de art. 427 alin. (1) pct. 6), 8) Cod de procedură penală.

Verificând legalitatea hotărârii atacate sub aceste aspecte, Colegiul penal lărgit reține că motivele invocate de recurent nu s-au confirmat în urma cercetării materialelor cauzei.

Astfel, ce ține de temeiul de recurs prevăzut de art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, prin prisma motivului invocat de recurent că instanța de apel nu s-a pronunțat asupra tuturor motivelor invocate în apel, Colegiul penal lărgit constată că această critică nu se confirmă, iar acest temei nu este incident în speță, dat fiind faptul că instanța de apel, la examinarea cauzei a respectat prevederile art. 414 alin. (1), (5), 417 alin. (1) pct. 8), 419 Cod de procedură penală și prin hotărârea adoptată s-a pronunțat asupra tuturor motivelor relevante invocate în apelul declarat de partea apărării, anume ce țin de aprecierea probelor administrate în raport cu circumstanțele concrete ale speței, descrise și în pct. 3.3. a prezentei decizii, întemeindu-și soluția în baza probelor cercetate de prima instanță, verificate și apreciate corect și de instanța de apel prin prisma art. 101 Cod de procedură penală, descrise și analizate în decizie (f.d. 174-189, vol. II), decizia instanței de apel cuprinde motivele pe care își întemeiază soluția corectă de menținere a sentinței primei instanțe în partea condamnării inculpatului Ciutac Ion

pe art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, or în speță instanțele ierarhic inferioare corect au constatat că au fost administrate suficiente probe credibile care confirmă prezența elementelor infracțiunii incriminate în acțiunile inculpatului Ciutac Ion, fără ca instanța de apel să admită omisiuni ce ar afecta legalitatea și corectitudinea deciziei contestate.

De asemenea, ce ține de argumentele recurentului descrise în cererea de recurs (f.d.209-218, vol. II) și în pct. 5.2. a prezentei decizii, prin care acesta își manifestă dezacordul cu aprecierea probelor de către instanța de apel, și anume a declarațiilor inculpatului Ciutac Ion, a rapoartelor de expertiză efectuate în speță și a martorilor audiați - Dumbrăveanu Iurie, Cîrciș Alexandru, Guțan Simion, Colegiul penal lărgit reține că nu pot fi acceptate, din considerentul că asemenea critici nu constituie temeiuri de recurs, reprezentând doar opinia subiectivă și greșită a recurentului, întemeiată pe propria apreciere a probelor, or, conform prevederilor art. 427 alin. (1) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept esențiale comise de instanțele de fond și de apel.

Astfel, instanța de recurs ordinar nu dă o nouă apreciere probelor administrate, ce este de competența exclusivă a primei instanțe și a instanței de apel, iar instanța de recurs ca instanță ierarhic superioară, examinează cauza doar sub aspectul prezenței erorilor de drept comise de prima instanță și cea de apel la judecarea cauzei, ce în speță nu au fost identificate. Or, se atestă că atât prima instanță cât și instanța de apel au apreciat probele prin prisma cerințelor stipulate în art. 101 Cod de procedură penală, expunându-se în sentință și în decizia instanței de apel cu privire la motivele respingerii argumentelor părții apărării și acceptării probelor prezentate de partea acuzării, respectând rigorile dictate de principiul contradictorialității stipulat în art. 24 Cod de procedură penală.

La fel, din conținutul recursului ordinar declarat, reiese că recurentul în cererea de recurs face primordial o proprie apreciere a probelor în temeiul cărora instanța de apel și-a întemeiat soluția, argumentându-și astfel propria versiune privind circumstanțele cauzei, susținând că în acțiunile inculpatului Ciutac Ion nu sunt întrunite elementele infracțiunii prevăzute de art. 264 alin. (3) lit. b) Cod penal, iar vinovat de producerea accidentului este șoferul auto-tractorului, Cîrciș Alexandru, iar instanța de recurs ordinar la acest capitol invocă că nu poate fi acceptată această versiune, or contravine constatărilor corecte a instanței de apel în prezenta speță, prin care au fost respinse argumentele apelantului, și prin care s-a stabilit că anume manevrele efectuate de inculpatul Ciutac Ion contrar pct. 50 lit. d), pct. 51 din Regulamentul Circulației Rutiere, după efectuarea depășirii auto-tractorului de model „MAN” cu n/î xxxxx (frânarea bruscă în fața auto-tractorului), au generat producerea accidentului rutier în urma căruia a survenit decesul pasagerului din automobilul de model „VAZ 2108” cu n/î xxxxx condus de inculpatul Ciutac Ion, concluzii ce au fost întemeiate just pe cumulul de probe

descriș și apreciat corect de instanța de apel în decizia sa, iar temeuri de a pune la îndoială aceste constatări, instanța de recurs ordinar nu identifică.

Mai mult, Colegiul penal lărgit conchide că temeuri de a pune la îndoială veridicitatea argumentelor instanței de apel în motivarea soluției sale pe aceste aspecte contestate și în prezentul recurs, nu se identifică, or instanța de apel s-a expus în decizia sa, detaliat și argumentat asupra fiecărei chestiuni esențiale invocate în apelul declarat, iar motivarea din decizia acesteia, în virtutea corectitudinii ei și pentru a evita repetări inutile, instanța de recurs ordinar o acceptă și o însușește, fapt ce vine în corespundere cu jurisprudența CtEDO, care în pct. 37 a hotărârii sale în cauza Albert vs. România din 16.02.2010, statuează că art. 6 §1 din CEDO, deși obligă instanțele să își motiveze deciziile, acest fapt nu poate fi înțeles ca impunând un răspuns detaliat pentru fiecare argument (Van de Hurk vs Olanda, 19 aprilie 1994, pct. 61), cu toate acestea noțiunea de proces echitabil necesită ca o instanță internă, fie prin însușirea motivelor furnizate de o instanță inferioară, fie prin alt mod, să fi examinat chestiunile esențiale supuse atenției sale.

11. În consecință, Colegiul penal nu a constatat prezența erorilor de drept invocate în recurs care ar fi afectat hotărârile atacate, deoarece soluția adoptată de către instanța de apel este legală și întemeiată, iar recursurile ordinare declarate sunt inadmisibile, fiind vădit neîntemeiate.

12. Conducându-se de prevederile art. 434, 435 alin. (1) pct. 1) Cod de procedură penală, Colegiul penal lărgit,

D E C I D E :

Respinge ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Călugăreanu Vitalie și de către avocatul Șalari Gheorghe în numele inculpatului Ciutac Ion, împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2018, în cauza penală privindu-l pe **Ciutac Ion Xxx**, cu menținerea deciziei atacate.

Decizia este irevocabilă.

Decizia motivată pronunțată la **12 decembrie 2019**.

Președinte

Timofti Vladimir

Judecători

Toma Nadejda

Țurcan Anatolie

Cobzac Elena

Boico Victor

Opinie separată

a judecătorului Anatolie Țurcan

Conform art.art.339 alin (7), 340 alin.(3) Cod de procedură penală
în cauza penală privindu-l pe Ciutac Ion.

Prin sentința Judecătoriei Rîșcani mun. Chișinău din 07.03.2018, Ciutac Ion a fost recunoscut vinovat în baza art.264 alin.(3) lit. b) Cod penal, fiindu-i stabilită pedeapsa – închisoare pe un termen de trei ani, cu executarea în penitenciar de tip deschis, cu privarea de dreptul de a conduce mijloace de transport pe un termen de 3 ani.

Conform art.90 Cod penal, a fost suspendată condiționat executarea pedepsei cu închisoarea aplicate lui Ciutac Ion, pe o perioadă de probațiune de 3 ani.

S-a admis parțial acțiunea civilă înaintată de succesorul părții vătămate.

Prin decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2018, a fost casată parțial sentința primei instanțe, fiind menținută soluția de condamnare a lui Ciutac Ion în baza art.264 alin.(3) lit. b) CP.

Prin decizia Colegiului penal lărgit al Curții Supreme de Justiție din 12 noiembrie 2019, au fost respinse ca inadmisibile recursurile ordinare declarate de către procuror și avocatul Gh. Șalari în numele inculpatului Ciutac Ion, cu menținerea deciziei atacate.

La soluționarea cauzei penale asupra recursului ordinar în cauză, expun opinia separată reieșind din următoarele:

- consider că instanța de apel insuficient de argumentat a dispus casarea sentinței și contrar prevederilor art.art.101, 414 Cod de procedură penală, nu a dat aprecierea fiecărei probe administrate – în susținerea învinuirii înaintate, dar și nu s-a expus asupra tuturor motivelor invocate în apeluri;

- în acest sens, instanța de apel absolut nici într-un mod nu s-a expus asupra argumentelor referitoare la faptul că anume conducătorul auto-carului de model "MAN" cu n/î xXXXX se face vinovat de producerea accidentului, or, acesta nici nu a încercat să întreprindă frânarea.

La fel, instanța de apel, contrar prevederilor art.414 alin.(5) Cod de procedură penală, nu a dat o apreciere argumentelor părții apărării referitor la contradicțiile esențiale dintre declarațiile martorilor, din care nu se poate concluziona că inculpatul a depășit autocarul și ar fi frânat brusc în fața acestuia.

Instanța de apel, contrar prevederilor art.art.24, 101 alin.(3) Cod de procedură penală, a ignorat solicitarea apărătorului despre necesitatea audierii

expertului, a lăsat fără răspuns această solicitare, deși, în opinia apărării anume expertul putea să infirme în genere posibilitatea producerii accidentului rutier în modul cum este incriminat în învinuire.

Procedând astfel, instanțele au limitat drepturile celui acuzat de a prezenta probe în apărarea sa.

Prin aprecierea eronată și cu caracter de presupuneri, instanța de apel nu doar că a înfăptuit superficial și incomplet actul de justiție, dar și a admis ca persoanele inculpate să fie lipsite de posibilitatea de a-și apăra efectiv interesele, astfel, creând premisele unui viciu fundamental, care afectează soluția adoptată, or, soluția despre existența faptei infracțiunii, dovedirea vinovăției persoanelor puse sub învinuire, în mod imperativ trebuie să fie bazată pe norme legale și o argumentare clară.

Pentru aceste motive am considerat că, în speță, ar fi corectă doar soluția de admitere a recursurilor ordinare declarate, cu casarea totală a deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 02 mai 2018 și **remiterea cauzei la rejudecare** în aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Judecător

Anatolie Țurcan